

DECEMBER 2021
ERHVERVSSTYRELSEN

BEDRE ERHVERVSUDDANNELSER

SLUTEVALUERING

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Socialfond

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Fond
for Regionaludvikling

Vi investerer i din fremtid

ADRESSE
COWI A/S
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF+45 56 40 00 00
FAX+45 56 40 99 99
www.cowi.dk

DECEMBER 2021
ERHVERVSSTYRELSEN

BEDRE ERHVERVSUDDANNELSER

SLUTEVALUERING

PROJEKTNR.	A072630
DOKUMENTNR.	217.S
VERSION	1.0
UDGIVELSESDATO	13.12.2021
UDARBEJDET	SLO
KONTROLLERET	SISR
GODKENDT	LCPE

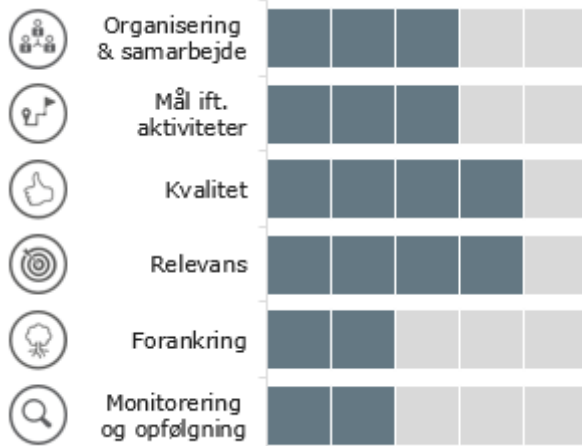
INDHOLD

1	Resumé: Bedre Erhvervsuddannelser	1
2	Fakta om projektet	2
2.1	Projektets effektkæde	3
3	Overordnet status	4
4	Projektets implementering	5
5	Fremdrift og målopnåelse	9
5.1	Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle	9
5.2	Målopnåelse i forhold til output	10
6	Effektvurdering	11
6.1	Forudsætninger for effektskabelse	11
6.2	Indsatsens effektmål	12
7	Anbefalinger og læring	14

1 Resumé: Bedre Erhvervsuddannelser

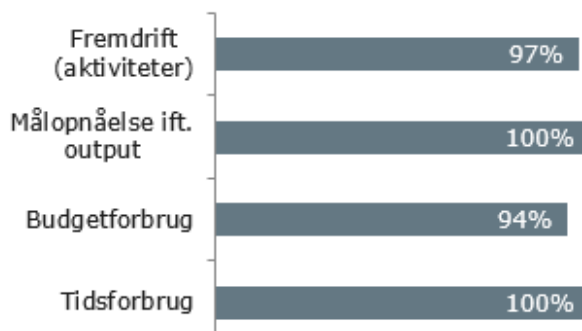
Projektets implementering

Gennemsnitlig score (skala: 0-5) **3,0**

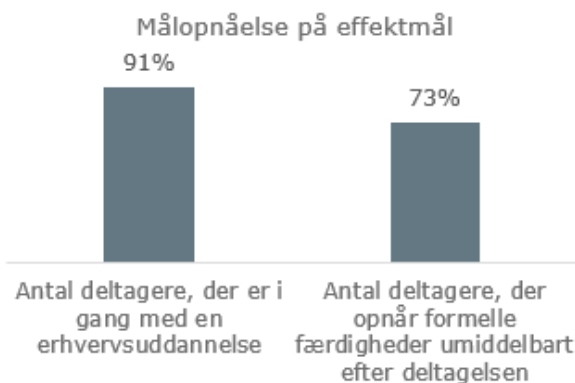
Projektholdet har haft en tydelig ansvars- og rollefordeling, men kompetencerne i advisory boardet kunne være inddraget i højere grad. Projektet har fokuseret ressourcerne på de aktiviteter, der var mest meningsgivende for projektets overordnede formål, men manglende synergi i aktiviteterne har været en udfordring. Projektet har tilvejebragt nytænkning i undervisningen og understøttelse af udfordrede elever, hvilket opleves som værdifuldt for begge målgrupper. Projektaktiviteterne imødekommer en eksisterende udfordring med frafald på erhvervsuddannelserne, men underviserne har manglet en formaliseret organiseret erfaringsudveksling disse imellem. Underviserne ser værdien i de nye metoder, men manglende ledelsesmæssig forankring skaber uvished om, hvorvidt disse finder fortsættelse. Projektholdet har foretaget relevante justeringer pba. erfaringer gennem projektet, men har manglet systematisk opfølgning med både undervisere og elever.

Målopnåelse

Projektet har på tidspunktet for evalueringen opnået næsten alle aktivitetsmål, og tilmed overpræsteret på flere af disse, på trods af forskellige udfordringer gennem projektførløbet. Projektet har ligeledes overpræsteret på de opstillede outputmål, som dog allerede var indfriet på tidspunktet for midtvejsevalueringen. Således har projektet gennemført målrettet vejledning af 85 folkeskoleelever og 184 elever på erhvervsuddannelserne, øget innovationskompetencer for 2206 elever, kørt 59 talentudviklingsforløb og understøttet 99 elever i at komme i praktik. Projektets forbrug af midler stemmer overens med tidsforbruget.

Effektvurdering

Projektet har på tidspunktet for evalueringen næsten opnået effektmålet i forhold til antal deltagere, der er i gang med en erhvervsuddannelse. Projektet har underpræsteret på målet om antal deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen. Gennem interviews med projektholdet, underviser og elever vurderer vi, at projektet har potentiale til at mindske frafald og øge elevernes færdigheder, da aktiviteterne skaber motivation hos eleverne, støtte i undervisningen og forbedret undervisningsmiljø. Dog vurderer vi at øgede innovationskompetencer kræver en stærkere forbindelse mellem undervisningsaktiviteter og erhvervslivets forståelse af, hvad innovation betyder inden for de enkelte fag.

2 Fakta om projektet

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af projektets formål og baggrund samt en gengivelse af de vigtigste baggrundsoplysninger for projektet (tekstboks). Afsnittet afsluttes med en illustration af projektets 'effektkæde'.

Overordnet
projektbeskrivelse

Formålet med "Bedre Erhvervsuddannelser" er at få flere unge til at tage en erhvervsuddannelse og sikre, at flere elever gennemfører deres påbegyndte erhvervsuddannelse. Indsatserne vil tilsammen styrke og øge attraktiviteten af erhvervsuddannelserne, lette overgangen fra grundskole til erhvervsuddannelse, højne det faglige niveau og øge samarbejdet med erhvervslivet.

Projektet består af fem delelementer:

- > **Målrettet vejledning før uddannelsen.** Vejledningen består af elevambassadørkorps, som er udvalgte elever, der er i gang med en erhvervsuddannelse. Herudover arrangementer, hvor forældre møder elevambassadørkorps og bornholmske virksomheder, som har brug for faglært arbejdskraft. For at imødekomme efterspørgslen på faglært arbejdskraft, vil der i projektet blive udviklet og gennemført forløb målrettet udenlandske kursister fra Sprogcentret i regi af innovationscentret med henblik på at vække denne gruppes interesse for erhvervsuddannelserne.
- > **Målrettet vejledning i uddannelsen.** En mentor følger frafaldstruede elever til innovationscentret og deltager sammen med eleven i aktiviteter, der foregår uden for undervisningstid. Her har eleven adgang til lektiehjælp, mentorstøtte og fagligt og socialt netværk i form af øvrige elever på tværs af uddannelsesskel.
- > **Øge elevernes innovationskompetencer.** Hvor innovation og teknologi indgår i undervisningsbekendtgørelsen, gennemføres innovative forløb med fokus på innovation og iværksætteri i praksis. Uden for undervisningstiden er der aktiviteter i innovationsværkstedet. Visionen med aktiviteterne er at give eleverne mulighed for at arbejde på større projekter uden for almindelig undervisningstid, samt skabe innovative fællesskaber på tværs af uddannelser og niveauer.
- > **Styrke og videreudvikle talentforløb.** Pædagogisk didaktiske metoder vil blive inddraget til talentspotting. Talentudviklingen, der er vigtig for erhvervsuddannelsernes renommé og er et middel til at tiltrække og fastholde elever, vil blive styrket og videreudviklet i regi af innovationscentret.
- > **Gentænkning af praktikforløb.** Øge kommunikationsindsatsen over for virksomheder for at informere om muligheder og omfang af administrativ hjælp til oprettelse af praktikaftaler. Udvikle nye, fleksible praktikordninger, der motiverer virksomhederne til at indgå flere praktikaftaler med henblik på forbedrede praktikmuligheder for flere elever.

Figur 1 Kort info om indsatsen

FAKTA-BOKS	
Tilskudsmodtager:	Campus Bornholm
Sagsbehandler:	Kasper Holden Ladefoged
Finansieringskilde:	Socialfonden (ESF)
Indsatsområde:	Erhvervsuddannelse for unge (ESF-4a)
Samlet budget:	DKK 15,1 mio.
Bevillingsperiode:	01.04.2017 – 31.12.2021

2.1 Projektets effektkæde

I dette afsnit beskrives hvilke effekter, det er hensigten at skabe med de bevilgede midler, samt hvordan disse effekter skal tilvejebringes. Effektkæden er udarbejdet på baggrund af projektansøgningen og efterfølgende tilrettet på baggrund af interviews med sagsbehandler og projektleder. Figuren nedenfor giver således et overblik over indsatsens primære aktiviteter, output af disse samt de effekter, som indsatsen på længere sigt forventes at bidrage til.

Figur 2 Rationalet bag indsatsen illustreret via en effektkæde

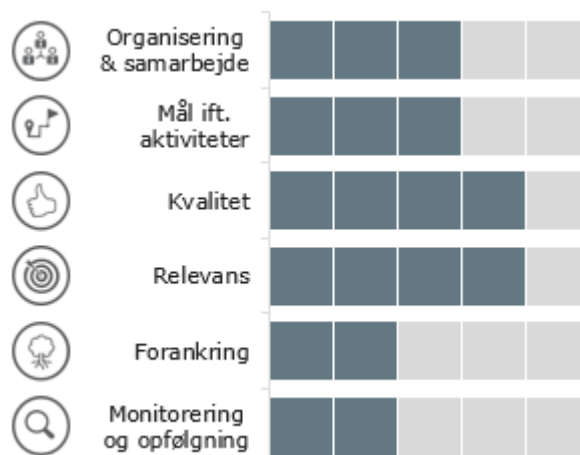
Hovedaktiviteter →	Output →	Effekter
<ul style="list-style-type: none"> Målrettet vejledning – før uddannelsen: Informationskampagner, elev-ambassadørkorps og forældreinddragelse (inkl. udvikling af forløb med fokus på integration) Målrettet vejledning – under uddannelsen (håndholdt vejledning og tilknytning af mentor) Styrkelse af elevernes innovationskompetencer gennem forløb om innovation og iværksætteri + ”Åbent innovationsværksted” og temadage Styrke og videreudvikle talentudviklingsforløb Udvikling af praktikforløb, herunder øgning af antal praktikpladser + øget fokus på skolepraktik 	<ul style="list-style-type: none"> Elever er i stand til at foretage mere kvalificerede uddannelsesvalg (styrket viden og ændrede holdninger) Frafaldstruede elever har fået succesoplevelser og genfundet motivationen til at blive i uddannelsen Styrkede netværk mellem virksomheder, skoler og elever Øget motivation i det lokale erhvervsliv til at indgå uddannelsesaftaler og forbedre praktikmulighederne Elev katalog/database 	<ul style="list-style-type: none"> Øget søgning, fastholdelse og gennemførelse på erhvervsuddannelserne Bedre adgang til efterspurgt, faglært arbejdskraft for erhvervslivet Opretholdelse af produktionsniveau regionalt og nationalt Øget vækst/beskæftigelse

3 Overordnet status

Projektet havde opstartsvanskeligheder og derfor et markant underforbrug af midler ved tidspunktet for midtvejsevalueringen. Dette skyldtes særligt at indsatsen omkring talentudvikling først blev igangsat langt inde i projektperioden som følge af udfordringer med at skabe forankring hos skiftende ledelse på Campus Bornholm. Ligeledes medførte en nedlukning af Bornholms asylcentre, at langt færre anvendte sprogcenteret, hvilket gjorde det udfordrende at rekruttere fra Sprogcenteret til erhvervsuddannelserne. Hertil erfarede projektholdet, at det faglige niveau på Sprogcenteret ikke var tilstrækkeligt i forhold til at starte på en dansk erhvervsuddannelse. Projektet blev efterfølgende forlænget med et år. Dertil har projektet undervejs udskiftet store dele af sin projektadministration, hvilket ligeledes var medvirkende til projektforlængelsen. Projektholdet afventer på nuværende tidspunkt ledelsesmæssige beslutninger på Campus Bornholm omkring videreførelse af projektaktiviteter og implementering af nye undervisningsmetoder.

4 Projektets implementering

I dette afsnit præsenterer vi vores vurdering af projektets implementering ud fra seks faste evalueringsparametre. Figuren nedenfor giver et overblik over evalueringens konklusioner i forhold til de seks parametre.

Organisering og samarbejde

Projektholdet har haft en tydelig ansvars- og rollefordeling, men kompetencerne i advisory boardet kunne være inddraget i højere grad.

Projektholdet består af projektlederen, en controller samt en underviser. Projektlederen varetager de administrative opgaver, koordinering med undervisere og fungerer som tovholder på projektaktiviteterne. Den tilknyttede underviser fungerer som kontakt til eleverne og understøtter deres forløb.

Projektet har været præget af flere skift af projektleder. Den nuværende projektleder har været tilknyttet projektet i to år, og vi vurderer, at projektet i denne periode er blevet professionaliseret, blandt andet ifm. kontakten til underviserne og strømligning af de administrative processer. Projektet har haft et advisory board tilknyttet, som består af en bred række virksomhedsrepræsentanter fra det lokale erhvervsliv, nationale brancheorganisationer samt en repræsentant fra kommunen. Advisory boardet har dog ikke været aktiv de seneste to år, og vi vurderer, at projektet med fordel kunne have trukket på de kompetencer, der findes heri.

Virksomhedsrepræsentanterne har dybt kendskab til behovet for kompetencer i erhvervslivet, og en større inddragelse af disse i gennemførelsen af fx innovative undervisningsforløb kunne have styrket undervisningens forbindelse til det bornholmske erhvervsliv. Dog har projektholdet trukket på den kommunale repræsentants erfaring med projektadministration, hvilket har været positivt for projektgennemførelsen. Vi vurderer desuden, at projektholdet kunne have haft gavn af en person med erfaring inden for projektudvikling og -drift, både ifm. den administrative byrde samt for at sikre en rød tråd gennem projektets aktiviteter. Projektholdet påpeger desuden, at det med fordel kunne have tilkøbt en ledelsesrepræsentant fra erhvervsuddannelserne på Campus Bornholm, og at dette potentielt havde muliggjort beslutningstagen på højere niveau og kommunikation ud til medarbejdere.

Sammenhæng
ml. aktiviteter og
mål

Projektet har fokuseret ressourcerne på de aktiviteter, der var mest meningsgivende for projektets overordnede formål, men manglende synergi i aktiviteterne har været en udfordring. Projektet har lavet justeringer undervejs for at sikre fokus i aktiviteterne på målet om at skabe bedre erhvervsuddannelser. Som eksempel kan nævnes aktiviteterne omkring Sprogcenteret. Her blev målgruppen gradvist mindre som projektet skred frem pga. færre asylansøgere, og man erfarede ligeledes, at eleverne på Sprogskolen ikke havde det faglige niveau til at gennemføre en erhvervsuddannelse. Projektholdet valgte derfor at fokusere kræfterne på andre aktiviteter for at skabe størst mulig værdi. Det er dog vores overordnede vurdering, at der har været for stor spredning i projektaktiviteternes karakter, hvilket har medført en udfordring i praksis i forhold til at fokusere på de langsigtede mål med indsatsen. Projektet har haft fem omfangsrige hovedaktiviteter med fokus på både integration, uddannelsesvalg, talentudvikling, innovationskompetencer og fastholdelse. Vi vurderer, at aktiviteterne alsidighed er en svaghed for projektets evne til at holde fokus på et samlet langsigtet mål om at skabe bedre erhvervsuddannelser. Færre aktiviteter samt stærkere synergi mellem aktiviteterne og projektets hovedformål vil ifølge vores vurdering styrke potentialet for effektdannelse. Projektet har erfaret, at særligt aktiviteterne omkring målrettet vejledning i undervisningen og at øge elevernes innovationskompetencer har givet det største udbytte ift. at skabe bedre erhvervsuddannelser. Vi anbefaler derfor, at det er disse aktiviteter, man fokuserer på i fremtidige lignende indsats. Dette vil blive uddybet under Læringspunkt 1. Indsatsen omkring åbent innovationsværksted har potentiale til at inspirere eleverne og skabe nytænkning i undervisningen. Innovationsværkstedet har givet eleverne mulighed for at arbejde med nye værktøjer og tilgange til deres fag, hvilket er positivt ift. målet om at skabe bedre erhvervsuddannelser. Her har det særligt været givende, når underviserne selv har taget eleverne med i værkstedet og oplært dem i brug af materialer og værktøj, da mange elever ikke besidder disse kompetencer, og derfor har udfordringer ved at anvende værkstedet i deres fritid. Dog vurderer vi, at det ikke kan dokumenteres, at det har skabt øget innovationskompetencer hos eleverne ud fra det materiale, der er tilgængeligt for denne evaluering. En kobling til innovationskompetencer kræver mere fokus på, hvad det betyder at være innovativ inden for de forskellige uddannelser. Her kunne man med fordel have inddraget erhvervslivet i højere grad for at få indsigt i behovet for innovative kompetencer i de forskellige brancher og typer af virksomheder.

Kvalitet,
målgruppens
oplevelse

Projektet har tilvejebragt nytænkning i undervisningen og understøttelse af udfordrede elever. Projektholdet har ikke gennemført interne evalueringer af målgruppens oplevelser af aktiviteterne (jf. monitorering og opfølgning), men projektledelsens løbende kontakt med elever og undervisere indikerer, at begge målgrupper får nytte af projektaktiviteterne. Set fra underviserens perspektiv har projektholdet været gode til at understøtte underviserne i at tænke nye tilgange og metoder ind i undervisningen, hvilket har muliggjort nye former for undervisningsaktiviteter. Både projekthold og undervisere oplever, at den understøttende undervisers funktion, har været essentiel i forhold til at understøtte eleverne i undervisningen og sikre en øget grad af motivation og fastholdelse. Ligeledes oplever de interviewede elever, at det har været rart at have en ekstra person i klasselokalet man kan stille spørgsmål til, da der ellers kan være 25 elever til én underviser. Aktiviteter såsom ture ud af huset er

med til at styrke det sociale miljø i klasserne og deraf også undervisningsmiljøet efterfølgende. Vi vurderer, at det også kan have bidraget til øget grad af fastholdelse, idet eleverne har fået et mere tiltrækkende undervisningsmiljø og social tilknytning.

Relevans,
målgruppens
oplevelse

Projektaktiviteterne imødekommer en eksisterende udfordring med frafald på erhvervsuddannelserne, men underviserne har savnet organiseret erfaringsudveksling. Et stort fokus i projektets aktiviteter er at understøtte udfordrede elever. Den understøttende undervisers funktion taler direkte ind i elevernes behov for mere støtte i undervisningen. Dette kan vi blandt andet vurdere på baggrund af en stor efterspørgsel på støtteunderviseren iblandt de andre undervisere på uddannelserne. De interviewede elever viser stor interesse for at opnå kompetencer, som man tilegner sig i erhvervslivet, blandt andet gennem elevpladser. For at imødekomme dette har projektholdet igangsat aktiviteter såsom åbent hus, hvor forskellige mestre inviteres ind til at se skolen og møde eleverne og derigennem skabe kontakt mellem virksomheder og elever. Projektet har mødt udfordringer i forhold til at få rekrutteret undervisere til projektaktiviteterne. Det er vores vurdering, at dette blandt andet bunder i en manglende ledelsesmæssig forankring af projektet hos lederne af de forskellige erhvervsuddannelser. Dertil har underviserne savnet en dialog og vidensdeling på tværs af undervisere i projektet. Dette har medført, at de selv har igangsat en sådan dialog, for at få mest muligt ud af projektet. Der er det vores vurdering, at det fra projektholdets side havde været gavnligt at initiere denne dialog fra projektets start, for på denne måde at opnå større tilknytning til projektet blandt underviserne (jf. Læringspunkt 2).

Forankring af
output

Underviserne ser værdien i de nye metoder, men manglende ledelsesmæssig forankring skaber uvished om, hvorvidt nytænkende undervisningsforløb fortsætter på Campus Bornholm. Det er vores vurdering, at projektaktiviteterne har medført, at underviserne har anvendt nye metoder i undervisningen, som projektet har tilvejebragt. Underviserne har ligeledes et ønske om at blive ved med at arbejde med disse i fremtiden, da de kan se, at det gør en forskel for elevernes motivation og læring. Dog er det fortsat uvist, hvorvidt der vil være ressourcer til dette i fremtiden, da det afhænger af en ledelsesmæssig beslutning. Som tidligere nævnt findes et uforløst potentiale i forhold til en øget ledelsesmæssig forankring af projektet, hvilket vi vurderer som en udfordring i forhold til videreførelse af projektets aktiviteter efter endt projektperiode. Projektholdet ønsker at fortsætte arbejdet med at sikre bedre erhvervsuddannelser på Campus Bornholm, men denne beslutning er ligeledes fortsat i proces hos ledelsen. I forhold til projektets forankring hos eleverne indikerer vore interviews, at aktiviteterne har positiv betydning for mindsket frafald af elever. Dog er det fortsat uvist, om disse vil færdiggøre deres uddannelse og øge tilgængeligheden af relevant arbejdskraft for virksomhederne i området.

Monitorering og
opfølgning

Projektet har foretaget relevante justeringer pba. erfaringer gennem projektforløbet, men der har manglet systematisk opfølgning. Projektholdet har undervejs i projektperioden justeret projektets aktiviteter efter erfaringer med målgruppen, herunder som tidligere nævnt et mindsket fokus på indsatsen med sprogcenteret pga. svindende målgruppe og udfordringer med fagligt niveau. Som tidligere fremhævet har projektholdet erfaret, at

det ville have været gavnligt for projektet at have en person på ledelsesniveau tilknyttet projektet, for på denne måde at understøtte fremdrift og organisatorisk forankring efter endt projektperiode. Dette har ikke været muligt for projektholdet at opnå dette inden for projektperioden. Det er vores vurdering, at man med fordel kunne have arbejdet yderligere for at imødekomme denne udfordring tidligere i projektet, da ledelsesmæssig forankring potentielt kunne have bidraget til at øge rekruttering og tilslutning til projektets aktiviteter hos underviserne. Projektet mangler ligeledes systematisk opfølgning med både undervisere og elever i forhold til den værdi og det udbytte aktiviteterne har skabt for dem.

5 Fremdrift og målopnåelse

Afsnittet indeholder en kort fremstilling af status for projektets fremdrift i forhold til henholdsvis aktiviteter/milepæle og outputmål på evalueringstidspunktet. Nedenstående figur præsenterer den overordnede status på projektets fremdrift via fire overordnede indikatorer: fremdrift ift. aktiviteter, tid og budgetforbrug (afsnit 5.1) samt målopnåelse ift. outputmål (afsnit 5.2).

5.1 Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle

Afsnittet beskriver kort projektets overordnede fremdrift i forhold til de aktiviteter og/eller milepæle, som er opsat for projektet.

Status på evalueringstidspunktet er, at 97 % af de opstillede aktivitetsmål er nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status på opnåelsen af aktivitetsmålene fremgår af tabellen nedenfor.

Figur 3 Status ift. de opstillede aktivitetsmål på evalueringstidspunktet

Aktivitetsmål	Mål i projektperioden	Status	Målopnåelse i procent
A1: Målrettet vejledning – før uddannelsen	30	85	+100 %
A2: Målrettet vejledning – i uddannelsen	25	184	+100 %
A3: Øge elevernes innovationskompetencer	2.650	2206	83 %
A4: Styrke og videreudvikle talentudviklingsforløb	19	59	+100 %
A5: Gentænkning af praktikforløb	42	99	+100 %

Projektets målopnåelse er tilfredsstillende i forhold til de opstillede aktivitetsmål, og projektet har overpræsteret på alle mål med undtagelse af A3. Projektet har indfriet sit mål omkring målrettet vejledning før uddannelsen (A1), på trods af udfordringer i forbindelse med samarbejdet med folkeskolerne, da disse er omfattet af lovmæssige og praktiske ting, der gør dem til svære samarbejdspartnere. A4 og A5 har fyldt mindre i den sidste projektperiode, da projektholdet erfarede størst udbytte på A2 og A3. I forhold til at styrke og videreudvikle talentudviklingsforløb (A4), har særligt underviserne oplevet udfordringer med at afsætte de nødvendige tidsmæssige ressourcer til at drive og understøtte talentudvikling (jf. Læringspunkt 4). Det er dog væsentligt at bemærke, at der på tidspunktet for projektets midtvejsevaluering var igangsat 0 talentforløb, hvilket

peger på en stor indsats i anden del af projektet i forhold til at drive denne aktivitet, hvor antallet nu ligger på 59 med en forventning på 19. Projektholdet har ligeledes mødt udfordringer i forbindelse med gentænkning af praktikforløb (A5), da meget af kontakten med de lokale virksomheder faldt bort med projektets første projektleder. Her er projektet ligeledes lykkedes med at indfri og endda overpræstere på det opstillede aktivitetsmål. Projektet har erfaret, at hhv. A2 "målrettet vejledning i uddannelsen" og A3 "Øge elevernes innovationskompetencer" har været mest værdifulde i forhold til at skabe bedre erhvervsuddannelser, hvilket er en brugbar læring til fremtidige projekter med samme formål (jf. Læringspunkt 1).

Budget- og tidsforbrug

Nedenfor præsenteres projektets budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet.

Figur 4 Budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet

	Total budget	Forbrug d.d.	Procentvist forbrug
Budgetforbrug (mio. DKK)	15,1	14,2	94 %
Tidsforbrug (måneder)	57	56	98 %

Som det fremgår af ovenstående tabel, stemmer projektets budgetforbrug stort set overens med tidsforbruget. Projektholdet forventer at anvende de resterende midler til at få afviklet projektet i den resterende del af projektperioden.

5.2 Målopnåelse i forhold til output

Afsnittet beskriver kort status i forhold til de outputmål, som er opsat for projektet.

På evalueringstidspunktet er 100 % af de opstillede outputmål nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status for de enkelte målsætninger er gengivet i tabellen nedenfor.

Figur 5 Status ift. de opstillede outputmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning	Status på evalueringstidspunktet	Procentvis målopnåelse
B1: Antal deltagere	651	951	+100 %
B2: Antal praktikpladser	42	99	+100 %

Projektet har på tidspunktet for evalueringen opnået 100 % af de opstillede outputmål, og ligeledes overpræsteret på begge disse. Projektet havde dog allerede indfriet de opstillede outputmål for hele projektperioden på tidspunktet for midtvejsevalueringen. Siden midtvejsevalueringen har projektet haft yderligere 292 deltagere samt skabt 52 praktikpladser.

6 Effektivurdering

I dette afsnit præsenterer vi evaluators samlede vurdering af mulighederne for, at indsatsen vil skabe de ønskede effekter eller for at nå specifikke effektmål. Det primære grundlag for evaluators vurdering er kvalitative interviews udført af evaluator. I disse interviewrunder har evaluator interviewet repræsentanter fra projektholdet samt undervisere og elever, der var målgruppen for projektet. I den samlede vurdering indgår også evaluators vurdering af bevillingsmodtagers arbejde med – i forbindelse med implementering af indsatsen – at sikre den størst mulige realisering af indsatsens effektpotentiale.

Indsatsens potenti-
ale for effekter

6.1 Forudsætninger for effektskabelse

Det er ikke muligt på evalueringstidspunktet præcist at opgøre de effekter, som indsatsen vil skabe efter bevillingsperioden. For alligevel at give et billede af indsatsens *potentiale* for effektskabelse, som er mere retvisende og præcist end output-indikatorerne alene kan vise, præsenterer vi i dette afsnit, hvordan indsatsen konkret har bidraget for at styrke deltagernes *forudsætninger* for at omsætte deres udbytte af indsatsen til de ønskede effekter.

Det er vores vurdering, at projektets aktiviteter bidrager til øget fastholdelse på erhvervsuddannelserne. Dette gælder særligt for aktiviteten omkring målrettet vejledning i uddannelsen. I interview med undervisere beskrives den understøttende underviser som et sikkerhedsnet for de elever, som de daglige undervisere ikke har tid til at give den ekstra opmærksomhed, som der er behov for. Underviserne fremhæver, at hjælpen fra den understøttende underviser er med til at øge sandsynligheden for, at eleverne opnår det kompetenceniveau, der skal til, for at kunne komme til eksamen. Dette er vigtigt, da mange elever, ifølge underviserne, falder fra tidlige i forløbet. Som eksempel nævnes, at 20 ud af 20 elever har bestået faget fysik, hvor der ellers normalt er høj dumpegrad. Efter de resultater har projektholdet besluttet at udnytte den understøttende undervisers rolle på andre fag med høj dumpeprocent, såsom matematik. På denne måde vurderer vi, at projektet er med til at øge sandsynligheden og potentialet for øget fastholdelse på erhvervsuddannelserne.

I forhold til projektets mål om, at elever skal opnå formelle færdigheder efter deltagelse, er det ligeledes vores vurdering, at projektets aktiviteter skaber gode forudsætninger for dette. Også her spiller den understøttende underviser en vigtig rolle. De interviewede elever giver udtryk for, at det er værdifuldt at have en ekstra underviser i klasselokalet til at stille spørgsmål og få hjælp, når den daglige underviser har travlt med andre elever. Dette sikrer, at de får den læring, de har behov for, og ikke giver op undervejs på grund af manglende hjælp og støtte. Ligeledes ser vi i interview med undervisere, at de nytænkende undervisningsmetoder skaber et inspirerende undervisningsmiljø for eleverne, og øger deres motivation for deltagelse og læring. Som eksempel kan nævnes tømmeruddannelsen, hvor de ekstra midler muliggjorde, at eleverne kunne bygge et skur i stedet for en væg, som ellers havde været en del af undervisningsmaterialet førhen. Underviseren fra tømmeruddannelsen beskriver, at dette muliggjorde, at eleverne kunne se anvendeligheden ved faget i deres eget liv,

hvilket skabte øget engagement i forhold til at lære de rigtige teknikker. Dog vurderer vi, at indsatsen med innovationsværkstedet ikke i udpræget grad fremmer forudsætningerne for, at eleverne øger deres innovationskompetencer. En kobling til innovationskompetencer kræver mere fokus på, hvad det betyder at være innovativ inden for de forskellige uddannelser. For at øge elevernes innovationskompetencer vurderer vi, at der skal ske en højere inddragelse af det lokale erhvervsliv for at få indsigt i behovet for innovative kompetencer i de forskellige brancher og typer af virksomheder. Dertil er det vigtigt, at det bliver formidlet til eleverne, at disse aktiviteter har til formål at øge deres innovationskompetencer, samt at lægge fokus på, hvad innovation er inden for de forskellige fagområder.

6.2 Indsatsens effektmål

Tabellen nedenfor viser fremdriften mod effektmålene for indsatsen.

Figur 6 Status ift. de opstillede effektmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning i projektperioden	Status	Procentvis målopnåelse
C1: Antal deltagere, der er i gang med en erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen	468	427	91 %
C2: Antal deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen	87	64	73 %

Projektet havde ved sin opstart opstillet højere effektmål. Baggrunden herfor var, at man ved udformningen af projektansøgningen var af den opfattelse, at samme elev kunne tælle med flere gange, afhængigt af hvor mange aktiviteter denne deltog i. Da dette ikke er tilfældet, havde projektet ikke stor nok elevmasse til at opnå de opstillede måltal. Projektholdet fik gennem dialog med Erhvervsstyrelsen derfor nedskrevet effektmålene.

På målsætningen om antallet af deltagere, der er i gang med en erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen (C1) underpræsterer projektet en smule med en procentvis målopnåelse på 91%. Som det også præsenteres i evalueringens implementeringsafsnit, er det projektholdets vurdering, at projektets aktiviteter har bidraget til en øget grad af fastholdelse på erhvervsuddannelserne. Det er ligeledes vores vurdering, at projektet har tilvejebragt støtte til udfordrede elever og nytænkning i undervisningen, hvilket øger potentialet til øget fastholdelse.

C2 dækker over antallet af deltagere, som afslutter deres uddannelse i projektperioden. Her har projektet en procentvis målopnåelse på 73 % på antallet af deltagere, der har opnået formelle færdigheder efter deltagelse i projektet. Projektet havde en forventning om, at projektet var kommet hurtigere fra start, og

at der derfor kunne medregnes elever, der allerede havde påbegyndt et hovedforløb. Projektet har ligeledes oplevet store udfordringer med at indhente start- og slutskemaer, særligt for de elever, som har afsluttet uddannelsen.

7 anbefalinger og læring

Her præsenterer vi de vigtigste anbefalinger¹ og læringspunkter, som evaluator vil pege på med baggrund i evalueringen. Punkterne er ikke i prioriteret rækkefølge.

Læringspunkt 1

Målrettet vejledning i uddannelsen og nytænkning i undervisningsmetoder bidrager til fastholdelse og til at skabe bedre erhvervsuddannelser.

Nærværende projekt har erfaret, at særligt hovedaktiviteterne "Målrettet vejledning i uddannelsen" og "Øge elevernes innovationskompetencer" har skabt værdi for målgrupperne og bidraget til at skabe bedre erhvervsuddannelser. Særligt den understøttende undervisers funktion har været en afgørende faktor for at understøtte de elever, der har været udfordrede. De andre undervisere har ofte haft for travlt som følge af stram skemalægning og begrænsede ressourcer til at dedikere den nødvendige opmærksomhed til de elever, der har brug for ekstra støtte. Ligeledes har aktiviteterne omkring at øge elevernes innovationskompetencer vist sig at være givende for at skabe motivation og nytænkning i undervisningen. Dette inkluderer ture ud af huset, indkøb af maskiner og andre materialer samt åbent innovationsværksted til rådighed for eleverne i fritiden. Eleverne oplever stor værdi i at afprøve nye materialer og metoder, og underviserne finder det ligeledes værdifuldt med variation i det ellers fastlagte undervisningsmateriale. Dog er det vores vurdering, at man i fremtidige indsatsen bør være opmærksom på, at et åbent innovationsværksted kan være en udfordring. Projektet har erfaret, at de mange farlige maskiner er svære for eleverne at betjene, og der er regler for hvem der må bruge disse. Det kræver derfor, at de enkelte fagledere er ansvarlige for at tage eleverne med i værkstedet og lære dem at bruge maskinerne under opsyn, før det kan fungere i praksis.

Læringspunkt 2

Øget opfølgning med og inddragelse af underviserne i projektaktiviteterne kan give anledning til værdifulde justeringer. Nærværende projekt har manglet en højere grad af inddragelse af undervisere i udformningen af projektets aktiviteter. Det er vores vurdering, at øget inddragelse blandt andet kunne have givet mulighed for feedback fra underviserne både ud fra deres egne og elevernes oplevelser i forhold til aktiviteternes udbytte. Ligeledes ser vi det vigtigt for fremtidige projekter med lignende formål, at projektholdet aktivt organiserer kommunikation underviserne imellem, hvilket muliggør erfaringsudveksling fra undervisningen samt sparring i forhold til, hvordan aktiviteterne bedst kan eksekveres. For fremtidige projekter ser vi et potentiale til at organisere en struktur for kommunikationen mellem underviserne samt kommunikationen mellem projekthold og underviserne, for på denne måde at tilvejebringe en mere aktiv opfølgning med underviserens oplevelser, frem for at bygge projektets læring på kommunikation af mere uformel karakter.

¹ Anbefalinger formidles kun i forbindelse med midtvejsevalueringer.

Læringspunkt 3

Tydelig kommunikation og formidling til elever af projektets formål og aktiviteter kan øge potentialet for videre forankring. Særligt ud fra interviews med elever vurderer vi, at disse kun har en svag idé om, hvad projektet handler om, samt hvilket udbytte de kan få af projektets aktiviteter. Her ser vi en læring i forhold til, at man allerede fra projektets begyndelse sikrer tydelig kommunikation til eleverne i forhold til projektets formål og budskab om, at aktiviteterne udføres med henblik på at skabe bedre uddannelse for dem. Hertil er det også vigtigt, at det bliver formidlet til eleverne, at visse aktiviteter har til formål at øge deres innovationskompetencer, samt at lægge fokus på, hvad innovation er inden for de forskellige fagområder. Til fremtidige projekter kan man med fordel sikre dette gennem en tættere tilknytning til det lokale erhvervsliv, som kan bidrage med vigtig viden om, hvad de respektive virksomheder opfatter som innovation. Ligeledes må man sikre forankring af projektet både hos ledelse og undervisere, som dermed kan være ansvarlige for at kommunikere projektets budskab og formål ud til eleverne.

Læringspunkt 4

Talentforløb kan inspirere eleverne og øge deres motivation, men det kræver tidsmæssige ressourcer. Projektet har erfaret, at hovedaktiviteten "Styrke og videreudvikle talentforløb" kan være en god måde at inspirere nye elever samt udstille de innovative potentialer inden for de respektive fagområder. Aktiviteten har blandt andet skulle gennemføres i regi af nationale og internationale Skills-mesterskaber, hvor fagligt stærke talenter fra uddannelserne gennemfører talentforløb og konkurrerer mod andre inden for faget. Projektet har dog mødt udfordringer, da det primært at været underviserne, selv der har skulle stå for "talentspotting" og understøttelse af eleverne gennem talentforløbet. Underviserne er underlagt stram skemalægning, og de har derfor ofte ikke overskud til at bruge tid på talentforløb, på trods af det økonomiske tilskud fra projektet. Det fremhæves dog af undervisere, at talentforløb kan have stort positivt udbytte i forhold til at skabe motiverede elever på uddannelsen. For fremtidige projekter, der ønsker talentforløb som hovedaktivitet, er det derfor vigtigt, at der afsættes de nødvendige tidsmæssige ressourcer. En løsning kunne være at dedikere en halv medarbejder til at varetage ansvaret for talentudvikling, hvilket ville skabe gode forudsætninger og øge potentialet for at lykkes med en sådan indsats.

Bilag A Sådan scorer vi

Overordnet

Alle scorer er udtryk for evaluators helhedsvurdering. Vurderingen er baseret på alle indsamlede data, herunder interviews med projekthold, sagsbehandler, partnere og deltagere samt evt. spørgeskemadata og statusrapporter m.v. I tilfælde med større usikkerhed i datagrundlaget foretager vi typisk et konservativt skøn.

1. Implementering (afsnit 4)

Projektets implementering vurderes på seks vurderingsparametre med en score fra 1-5, hvilket er præsenteret grafisk i rapportens kapitel 4. Den samlede implementeringsscore er baseret på gennemsnittet af de individuelle scorer for de seks parametre.

Tildeling af scorer for hvert af de seks vurderingsparametre		Samlet implementeringsscore	Trafiklys
Score	Betydning	Gennemsnit	Trafiklys
5	Implementeringen er nyskabende og en inspiration for andre.	3,5 - 5,0	● [GRØN]
4	Implementeringen er meget tilfredsstillende. Få forbedringspotentialer.		
3	Implementeringen er tilfredsstillende. Visse forbedringspotentialer.	2,6 - 3,4	● [GUL]
2	Implementeringen er utilfredsstillende. Store forbedringspotentialer.	1,0 - 2,5	● [RØD]
1	Implementeringen er meget kritisabel.		

2. Målopnåelse (afsnit 5)

Vurderingen af projektets målopnåelse er primært baseret på fremdrift ift. outputmål og sekundært fremdrift ift. aktivitetsmål. Scoren tildeles på baggrund af en helhedsvurdering af projektets målopnåelse, men med udgangspunkt i projektets kvantitative målopnåelse på evalueringstidspunktet. Nedenstående tabel over sammenhæng mellem målopnåelse og trafiklysscore er vejledende.

Trafiklys	Betydning	Slutevaluering	Midtvejs-evaluering
● [GRØN]	Målopnåelsen er som ønsket eller bedre.	95 % +	45 % +
● [GRØN]	Målopnåelsen er lidt under det ønskede niveau.	81 – 90 %	35 - 44 %
● [GUL]	Målopnåelsen er noget under det ønskede niveau.	65 – 80 %	25 - 34 %
● [RØD]	Målopnåelsen er meget under det ønskede niveau.	20 – 64 %	15 - 24 %
● [RØD]	Målopnåelsen er ikkeeksisterende eller tæt på.	0 – 19 %	0 – 14 %

3. Effektvurdering (afsnit 3)

På baggrund af dataindsamlingen (interviews og spørgeskema) fastlægger evaluator en samlet vurdering af muligheden for at realisere det forventede effektpotentiale.

Trafiklys	Betydning
● [GRØN]	Det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at projektet vil kunne realisere de forventede effekter.
● [GUL]	Det er ikke i tilstrækkelig grad sandsynliggjort, at projektet når sine effektmål. Evaluator vurderer dog, at projektet vil realisere mindst halvdelen af de forventede effekter.
● [RØD]	Projektet vurderes ikke at realisere en tilfredsstillende andel af de forventede effekter.